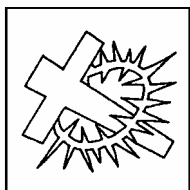

SJUTTONDE SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET

DOMINICA XVII

Tekst: Luk. 14,1-11. Preken Sigmund Hjorthaug, Sandnes

Til evig tid, Herre, står ditt ord fast i himmelen (Salme 119,89)

Jesus var ofte i konflikt med fariseerne, ikke minst når det gjelder sabbatsbudet.

Fariseerne hadde omgitt sabbatsbudet med et stort antall bestemmelser. Bla. så var det hele 39 forskjellig slags arbeid som var forbudt på sabbaten, f.eks. å plukke noen kornaks, slik som Jesus disipler gjorde da de var sultne og gikk gjennom en kornåker, (Matt.12,2) eller å bære en seng, som den mannen gjorde, som Jesus helbredet ved Betesdadammen (Joh.5,10), eller å helbrede en syk, som vi hører at Jesus gjorde i dagens tekst. Dette var forbudt på sabbatsdagen, ifølge fariseerne.

Nå ville ikke Jesus bryte selve sabbatsbudet. Sabbatsbudet, i den ytre mening som jødene hadde det, ble riktignok opphevet da Kristus kom, og det var ikke lenger nødvendig å feire spesielle festdager, ofre bukker og kalver osv. Det er som Paulus sier: *“La ingen domme dere for mat eller drikke eller med hensyn til høytider eller nymånedager eller sabbat. Dette er bare en skygge av det som skulle komme.”* (Kol.2,16) Men Jesus holdt likevel jødens sabbatsbud. Hvorfor gjorde han det? Jo fordi han var kommet for å fullbyrde all rettferdighet. Han var kommet for å oppfylle loven. Derfor ble han omskåret på den åttende dag, han tok del i feiringene av de jødiske høytider og ofringer. Han ville heller ikke bryte sabbatsbudet.

FARISEERNE GIKK FOR LANGT

Men fariseerne gikk for langt. Det lagde et vrengebilde av sabbatsbudet, når de detaljregulerte dette budet slik at det gikk ut over andre ting som de også skulle gjøre.

Jesus sier i Mark 7: *“Dersom en mann sier til far og mor: Det du skulle hatt til hjelp av meg, skal være en korban, dvs en gave til templet, da lar dere ham ikke lenger få gjøre noe for far og mor. Slik gjør dere Guds ord ugyldig med de forskrifter dere har gitt videre.”*

Slik var det også med det å helbrede på sabbaten, som fariseerne mente var galt. Flere ganger kom Jesus i konflikt med fariseerne fordi de var så ivrige etter å oppfylle lover og forskrifter at de glemte det som var viktigere: Kjærlighet og barmhjertig, det å hjelpe et menneske som var i nød:

Jesus sier: *“Om noen av dere har en sønn eller en okse som faller ned i en brønn, vil dere ikke straks dra den opp på sabbatsdagen?”*

Det var jo så innlysende!

Sabbatsbudet var til for mennesket skyld og ikke mennesket for sabbatens skyld!

Når de altså tolket sabbatsbudet slik som de gjorde, og ikke kunne gjøre det minste fordi det var sabbat, viste det at de var drevet av loviskhet, et konsekvensmakeri som gikk ut over kjærlighet og barmhjertighet, det å hjelpe mennesker som var i nød!

Jesus måtte undervise om dette flere ganger. I Luk 13. leser vi om kvinnen som hadde en vanmaktsånd. Hun var krumbøyd og kunne ikke rette seg opp. Hun hadde vært sjuk i 18 år. Jesus gjorde henne frisk. Dette skjedde i en synagoge, og synagogeforstanderen ble sint fordi Jesus helbredet på sabbaten. Han sa: Det er seks dager til å arbeide i, kom derfor på dem og bli helbredet og ikke på sabbaten.

Men Jesus svarte ham og sa:

“Hyklere! Løser ikke hver av dere oxen eller eslet fra krybben på sabbaten og leier dem ut så de får drikke? Men denne, en Abrahams datter, som Satan har bundet, tenk i atten år, skulle ikke hun bli løst av sitt bånd på sabbatsdagen?”

JESUS GIR OSS DEN RETTE FORSTÅElsen AV GUDS ORD

Jesus gir den rette forståelsen av Guds ord. Den rette fortolkning. Det var så innlysende at fariseerne tok feil. Det stred også mot den naturlige lov, som ethvert menneske har i seg, det stred mot samvittigheten, hvis budet skulle tolkes slik som fariseerne mente, nemlig at man skulle la være å hjelpe et menneske som var i nød fordi det var på en sabbatsdag!

Jesus er overbevisende i sin argumentasjon. Derfor står det at ”de tidde”, de hadde ikke noe å stille opp med. Innerst inne så forsto de nok at Jesus hadde rett.

OVERFOR GUDS ORD MÅ ALLE FALSKE LÆRERE TIE

Og slik er det for alle som ikke har støtte i Skriften for sin lære. Når Guds ord får lyde i all sin klarhet og renhet, så må alle mennesketanker tie.

Luther sa ved en anledning: “Hvis dere ikke med klare skriftord kan si at jeg har tatt feil, så vil jeg ikke ta tilbake det jeg har skrevet.”

Men hans motstandere kunne ikke henvise til Skriften og si at de hadde rett.

De reformerte kan ikke henvise til Skriften når de sier at brødet i nattverden bare symboliserer Jesu legeme, fordi det står klart skrevet at det *er* Jesu legeme.

Baptistene kan ikke henvise til Skriften når de sier at dåpen ikke gir oss noe, men at den bare er en symbolsk handling, fordi Skriften sier at dåpen er et bad til gjenfødelse og nytt liv.

Pinsevevnene, eller dagens karismatikere, kan ikke henvise til Skriften når de hevder at Den hellige Ånd kan virke utenom Ordet, fordi Skriften sier at Den hellige Ånd kun virker gjennom Ordet. Den Hellige Ånd skal ikke tale av seg selv, men det han hører skal han tale... *“han skal ta av mitt og forkynne dere”*, sa Jesus.

Og videre: *“Men når talsmannen, Den hellige Ånd, kommer ... så skal han minne dere om alt det jeg har sagt dere”*.

Guds ord er klart. Det er i våre hjerter det er uklart. Det er lett å falle i to grøfter. Den ene er at vi lar fornuften råde og går i mot Skriften. Den andre grøften er at vi prøver å være klarere enn Skriften selv. Dette siste har ført til unødige partidannelser og splittelser. Vi skulle heller følge Luthers råd om å vise til klare Skriftord. Der Skriften ikke har noen bestemt lære, skal heller ikke vi ha det.

Må Gud i sin nåde forbarme seg over oss alle.

Må Han bevare oss alle i den enfoldige tro på Kristus og på hans ord.

Det er ingen som Kristus. Og om vi er redde for å komme bort fra han, så skal vi vite at han har makt til å holde oss fast. Han bevarer oss i sin sannhet. Han holder oss fast i troen. Det er hans verk fra først til sist. Han som har begynt den gode gjerning vil også fullføre den til Jesus Kristi dag.

Han er gitt all makt i himmel og på jord, og han sier

“Se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.

Ja, han som sier dette, er Guds mektige Sønn som har seiret over djevelen. Derfor vil vi holde oss til han og hans ord, og vi vet at han er mektig til å bevare oss fra all fare til vi står frelst hjemme hos Gud i himmelen. Ham være æren i all evighet!

Amen.